

چگونه ایران برای نابینایان سپید شد؟

سمیه افشین فر

صبح یکی از روزهای بهمن ماه دهه هفتاد فریدون وردی نژاد مدیرعامل وقت مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران در نمایشگاهی که در لابی مؤسسه برگزار شده بود به درخواست یک فرد نابینا جواب مثبت می‌دهد و جرقه یک حرکت بزرگ فرهنگی برای نابینایان زده می‌شود. فرد نابینا گفته بود تلاش کنید ما به اطلاعات مختلف در زمینه‌هایی مثل اشتغال و بهداشت دست پیدا کنیم و با نشان دادن توانمندی‌مان به جامعه، دنیای‌مان سپید شود. تأثیر این حرف‌ها به قدری بود که در فاصله‌ای کوتاه، باوجود اینکه چاپخانه مخصوص یا دستگاه‌های چاپ بریل در اختیار روزنامه نبود، آغاز انتشار روزنامه‌ای رقم خورد که عنوان «اولین روزنامه مخصوص نابینایان در خاورمیانه و جهان» به آن اختصاص پیدا کرد.

می‌دانند، از دلیل انتشار این روزنامه چنین می‌گویند: «دلیل انتشار «ایران سپید» که برای اولین بار به خط بریل در ایران، خاورمیانه و جهان منتشر شد، درخواستی بود که در نمایشگاه معرفی روزنامه ایران از آقای وردی‌نژاد صورت گرفت مبنی بر اینکه اگر شعار روزنامه ایران روزنامه‌ای برای همه ایرانیان است، ما هم مشمول صفت ایرانیان و نیازمند استفاده از روزنامه هستیم. پیرو این تقاضا بررسی فنی انتشار «ایران سپید» آغاز شد. مهندس مظفری معاون فنی وقت مؤسسه ایران زمان زیادی را برای ایجاد تغییرات در ماشین‌های چاپ روتاتیو یا غلتکی صرف کرد تا بتواند از آن خروجی بریل بگیرد و این

◀ کاغذ سفید سوراخ سوراخ

۲۸ آبان‌ماه ۱۳۷۵ نتیجه همه تلاش‌ها به بار نشست و «ایران سپید» در دوره‌ای که هنوز روزنامه‌ها و مجلات خاص چندان باب نبود، پا به دنیای مطبوعات گذاشت. اگرچه برای بسیاری از کهنه‌کاران عرصه روزنامه‌نگاری که در آن دوره کار خبر را تنها بر اساس اصول سنتی آموخته بودند باورپذیر نبود که کاغذی سفید و سوراخ سوراخ تأثیرات شگرفی داشته باشد، اما روزنامه‌ای به خط بریل (خط مخصوص نابینایان) که در یک صفحه یک‌رک منتشر می‌شد خیلی زود توجه‌ها را به خود جلب کرد.

مدیرعامل وقت مؤسسه «ایران» که همزمان مدیرعامل خبرگزاری جمهوری اسلامی هم بود، در بیان خاطرات روزهایی که به انتشار «ایران سپید» منجر شد، چنین می‌گوید: «خدا رحمت کند مرحوم آیت‌الله‌هاشمی رفسنجانی را که حمایت‌های بی‌دریغی کردند و همچنین وزیر وقت ارشاد، سازمان بهزیستی و مؤسسه ارمغان بهزیست که ما را در این راه یاری کردند.

فراموش نمی‌کنم که دوستان نابینا در خبرگزاری ایرنا مثل آقای سهیل معینی و خانم نسرین اطیابی در راه‌اندازی روزنامه مشاوره خوبی به ما دادند.» وردی‌نژاد از احساس خود در اولین روز انتشار این روزنامه، می‌گوید: «احساس شادابی پرواز. از اینکه توانسته بودم بار بزرگی را از دوش برداشته و به سرمنزل مقصود برسانم، اشک شوق در چشمانم حلقه زده بود. خوشحال بودم که این روزنامه آوندی میان نابینایان شده تا با هم تبادل اطلاعات و افکار کنند.»

«سهیل معینی» فعال حوزه معلولان و اولین سردبیر «ایران سپید» است. او که این روزنامه را دومین فرزند مؤسسه فرهنگی مطبوعاتی ایران

